

Neljapäev, 8. juuli 2021

P9_TA(2021)0358

Makromajandusliku õigusraamistiku läbivaatamine**Euroopa Parlamendi 8. juuli 2021. aasta resolutsioon makromajandusliku õigusraamistiku läbivaatamise kohta, et parandada selle mõju Euroopa reaalmajandusele ning otsuste tegemise läbipaistvust ja demokraatlikku vastutust (2020/2075(INI))**

(2022/C 99/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 1957. aastal Roomas allkirjastatud Euroopa Liidu toimimise lepingut,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping), eriti selle artikleid 121, 122, 126 ja 136 ning protokollid nr 12,
- võttes arvesse oma 20. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi kohta: soovitud vajalike meetmete ja algatuste kohta (vahearuanne)⁽¹⁾ ning oma 6. juuli 2011. aasta resolutsiooni finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi kohta: soovitud vajalike meetmete ja algatuste kohta⁽²⁾,
- võttes arvesse nõukogu 8. novembri 2011. aasta direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1173/2011 eelarvejärevalve tõhusa rakendamise kohta euroalal⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1174/2011 euroalal esineva ülemäärase makromajandusliku tasakaalustamatuse korrigeerimiseks võetavate täitemeetmete kohta⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1175/2011, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta⁽⁶⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta⁽⁷⁾,
- võttes arvesse nõukogu 8. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1177/2011, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta⁽⁸⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ ELT C 70 E, 8.3.2012, lk 19.

⁽²⁾ ELT C 33 E, 5.2.2013, lk 140.

⁽³⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 41.

⁽⁴⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 8.

⁽⁶⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 12.

⁽⁷⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

⁽⁸⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 33.

⁽⁹⁾ ELT L 140, 27.5.2013, lk 1.

Neljapäev, 8. juuli 2021

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 473/2013 euroala liikmesriikide eelarvekvade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse oma 24. juuni 2015. aasta resolutsiooni majanduse juhtimise raamistiku läbivaatamise kohta: ülevaade ja probleemid ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 10. veebruari 2015. aasta teatist „Stabiilsuse ja kasvu pakti kehtivate nõuete paindlikum kasutamine“ (COM(2015)0012/2),
- võttes arvesse nelja juhi 5. detsembri 2012. aasta aruannet „Tõelise majandus- ja rahaliidu suunas“, viie juhi 22. juuni 2015. aasta aruannet Euroopa majandus- ja rahaliidu lõpuleviimise kohta, komisjoni 1. märtsi 2017. aasta valget raamatut Euroopa tuleviku kohta ning komisjoni 31. mai 2017. aasta aruteludokumenti majandus- ja rahandusliidu süvendamise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 03/2018 „Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse audit“,
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),
- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni Euroopa roheline kokkuleppe kohta ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse komisjoni 5. veebruari 2020. aasta teatist „Majanduse juhtimise paketi hindamine“ (COM(2020)0055),
- võttes arvesse komisjoni 13. märtsi 2020. aasta teatist „Euroopa koordineeritud majanduslikud meetmed COVID-19 puhangule reageerimiseks“ (COM(2020)0112),
- võttes arvesse komisjoni 20. märtsi 2020. aasta teatist stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli aktiveerimise kohta (COM(2020)0123),
- võttes arvesse komisjoni 27. mai 2020. aasta teatist „Euroopa võimalus: parandame vead ja teeme ettevalmistusi järgmise põlvkonna jaoks“ (COM(2020)0456),
- võttes arvesse komisjoni 27. mai 2020. aasta teatist „ELi eelarve, mis toetab Euroopa majanduse taastekava“ (COM(2020)0442),
- võttes arvesse komisjoni 28. mai 2020. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu, et toetada majanduse taastumist pärast COVID-19 pandeemiat (COM(2020)0441),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrust (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 ⁽¹³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 16/2020 „Euroopa poolaasta – riigipõhiste soovitusetega käsitletakse olulisi küsimusi, kuid nende täitmist peab parandama“,
- võttes arvesse Euroopa Eelarvenõukogu 11. septembri 2019. aasta hinnangut ELi eelarvereeeglitele peatähelepanuga esimese ja teise majanduse juhtimise paketi õigusaktidele, Euroopa Eelarvenõukogu 29. oktoobri 2019. aasta aastaaruannet, Euroopa Eelarvenõukogu 24. märtsi 2020. aasta avaldust COVID-19 kohta, Euroopa Eelarvenõukogu 1. juuli 2020. aasta hinnangut euroala jaoks 2021. aastal vajaliku eelarvepoliitika kohta ning Euroopa Eelarvenõukogu 20. oktoobri 2020. aasta 2020. aasta aruannet,

⁽¹⁰⁾ ELT L 140, 27.5.2013, lk 11.

⁽¹¹⁾ ELT C 407, 4.11.2016, lk 86.

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0005.

⁽¹³⁾ ELT L 198, 22.6.2020, lk 13.

Neljapäev, 8. juuli 2021

- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 11. detsembri 2020. aasta järeldusi mitmeaastase finantsraamistiku ja Euroopa Liidu taasterahastu, COVID-19, kliimamuutuste, julgeoleku ja välissuhete kohta,
- võttes arvesse 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise, samuti uute omavahendite, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise tegevuskava kohta ⁽¹⁴⁾,
- võttes arvesse oma 17. aprilli 2020. aasta resolutsiooni ELi kooskõlastatud meetmete kohta COVID-19 pandeemia ja selle tagajärgedega võitlemiseks ⁽¹⁵⁾,
- võttes arvesse oma 15. mai 2020. aasta resolutsiooni järgmise mitmeaastase finantsraamistiku, omavahendite ja majanduse taastamise kava kohta ⁽¹⁶⁾,
- võttes arvesse nõukogu 19. mai 2020. aasta määrust (EL) 2020/672, millega luuakse COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA) ⁽¹⁷⁾,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 21. juuli 2020. aasta järeldusi,
- võttes arvesse oma 23. juuli 2020. aasta resolutsiooni Euroopa Ülemkogu 17.–21. juuli 2020. aasta erakorralise kohtumise järelduste kohta ⁽¹⁸⁾,
- võttes arvesse komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatist 2021. aasta kestliku majanduskasvu strateegia kohta (COM(2020)0575),
- võttes arvesse oma 16. septembri 2020. aasta seisukohta nõukogu otsuse eelnõu kohta, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ⁽¹⁹⁾,
- võttes arvesse oma 13. novembri 2020. aasta resolutsiooni kestliku Euroopa investeerimiskava kohta – kuidas rahastada rohelist kokkulepet ⁽²⁰⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu ⁽²¹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 2021. aasta veebruaris avaldatud Euroopa 2021. aasta talvist majandusprognoosi (institutsiooniline dokument 144),
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2021. aasta teatist „Üks aasta pärast COVID-19 puhangu algust: eelarvepoliitika meetmed“ (COM(2021)0105),
- võttes arvesse komisjoni 5. veebruari 2020. aasta teatist „Majanduse juhtimise paketi hindamine. Aruanne määruste (EL) nr 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 ja 473/2013 kohaldamise ning nõukogu direktiivi 2011/85/EL sobivuse kohta“ (COM(2020)0055),
- võttes arvesse komisjoni 2021. aasta mais avaldatud Euroopa 2021. aasta kevadist majandusprognoosi (institutsiooniline dokument 149),
- võttes arvesse komisjoni 2. juuni 2021. aasta teatist „Majanduspoliitika koordineerimine 2021. aastal: ületada COVID-19, toetada taastumist ja ajakohastada majandust“ (COM(2021)0500),
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning põhiseaduskomisjoni arvamust (A9-0212/2021),
- võttes arvesse kodukorra artiklit 54,

⁽¹⁴⁾ ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 28.

⁽¹⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0054.

⁽¹⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0124.

⁽¹⁷⁾ ELT L 159, 20.5.2020, lk 1.

⁽¹⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0206.

⁽¹⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0220.

⁽²⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0305.

⁽²¹⁾ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17.

Neljapäev, 8. juuli 2021

- A. arvestades, et viimase 30 aasta jooksul on majanduse juhtimise raamistikku mitmel korral muudetud, et lahendada selle kavandamisel ja rakendamisel tekkinud vead ning kohandada seda uute majandusprobleemide valguses;
- B. arvestades, et kehtivas majandusjuhtimise raamistikus esineb kontseptuaalseid ja praktilisi nõrkusi, mis toovad endaga kaasa liiga keerulised reeglid, ebapiisava täitmise tagamise, isevastutuse ja sümmeetrilise antitsükilise poliitika elluviimise stiimulite puudumise; arvestades, et kehtiva raamistikuga ei õnnestunud vähendada ELis valitsevaid erinevusi ega kaitsta või stimuleerida majanduskasvu soodustavaid avaliku sektori investeeringuid;
- C. arvestades, et pärast üleilmset finantskriisi keskenduti majandus- ja rahaliidu järjestikustes reformides riskide vähendamisele, kuid ei kehtestatud riskijagamiselemente;
- D. arvestades, et makromajanduslikes kohandamisprogrammides jäi vajaka riiklikust isevastutusest ning et programmid armistasid neid rakendanud riikide sotsiaalset struktuuri;
- E. arvestades, et komisjon võttis 2015. aastal vastu suunised, kuidas stabiilsuse ja kasvu pakti nõudeid paindlikumalt kasutada, et tugevdada struktuurireformide, investeeringute ja eelarvapädevuse vahelist seost;
- F. arvestades, et Euroopa Liit seisab silmitsi mitme pikaajalise probleemiga: rahvatervise kriisi, kliimakriisi ning ebapiisavad investeeringud avaliku sektori taristusse, mis süvendavad sotsiaal-majanduslikke erinevusi;
- G. arvestades, et kaksiküleminekuga kaasnevate probleemide lahendamiseks on vaja täiendavaid avaliku sektori investeeringuid, mida kehtiv eelarveraamistik takistab; arvestades, et nii avaliku sektori kui ka erasektori investeeringud ei olnud piisavad juba enne kriisi, hoolimata ajalooliselt madalatest intressimääradest;
- H. arvestades, et pärast finants- ja riigivõlakriisi vähendati riiklikke koguinvesteeringuid ning et paljudes liikmesriikides on avaliku sektori investeeringute netosumma isegi negatiivne, mis tähendab, et kehtiv eelarveraamistik toob kaasa liiga piiravad konsolideerimismeetmed ja soodustab eelarve konsolideerimise perioodil avaliku sektori investeeringute vähenemist;
- I. arvestades, et tegeleda tuleks märkimisväärsete investeeringute puudujääkidega: kuni 2030. aastani 470 miljardit eurot aastas ELi keskkonnaeesmärkide saavutamiseks ⁽²²⁾, 142 miljardit eurot aastas sotsiaalse taristu jaoks, näiteks haiglad või koolid ⁽²³⁾, ning 190 miljardit eurot aastas, et stabiliseerida avaliku sektori kapitalivarud ⁽²⁴⁾;
- J. arvestades, et avaliku sektori võlatase oli pandeemia alguses kõrge ning arvestades, et enneolematu majanduslangus, pandeemiale reageerimiseks võetud enneolematud riiklikud fiskaalmeetmed ning vajadus toetada jätkusuutlikku ja kaasavat taastumist mõjutavad avaliku sektori rahandust ning viivad ELis võla suhte SKPse uuele kõrgtasemele, mis ulatub üle 100 % SKPst;
- K. arvestades, et keskkonnaalane ⁽²⁵⁾ ja sotsiaalne jätkusuutlikkus on tihedalt läbipõimunud riigi rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkusega;
- L. arvestades, et pandeemia põhjustab enneolematu välise vapustuse, millel on laialdane asümmeetriline mõju, mis kahjustab ELi majanduse väljavaateid ning suurendab liikmesriikidevahelisi erinevusi;

⁽²²⁾ Komisjon, „SWD(2020)0098 – Identifying Europe's recovery needs“ (SWD(2020)0098 – Euroopa taastumisvajaduste kindlakstegemine), 27.5.2020, lk 14–16.

⁽²³⁾ Hinnang hõlmab ainult tervishoidu ja pikaajalist hooldust (70 miljardit eurot), haridust ja elukestvat õpet (15 miljardit eurot) ning taskukohaseid aluasemeid (57 miljardit eurot). Allikas: Fransen, L., Bufalo, G., Reviglio, E., „Boosting Investment in Social Infrastructure in Europe – Report of the High-Level Task Force on Financing Social Infrastructure in Europe“ (Investeeringute suurendamine Euroopa sotsiaalsesse taristusse – kõrgetasemelise rakkerühma aruanne Euroopa sotsiaalse taristu rahastamise kohta), 2018, lk 116.

⁽²⁴⁾ Komisjon, „SWD(2020)0098 final – Identifying Europe's recovery needs“ (SWD(2020)0098 – Euroopa taastumisvajaduste kindlakstegemine), 27.5.2020, lk 18–20.

⁽²⁵⁾ Äärmuslikud loodusõnnetused kipuvad majandustoodangut vähendama (Botzen, Deschenes ja Sanders, 2019); Rahvusvaheline Valuutafond ennustab, et suured ilmastikuga seotud loodusõnnetused võivad avaldada negatiivset mõju reaalsele SKPle elaniku kohta ning et riigid, mis on suurtele loodusõnnetustele reageerimiseks paremini valmis, saaksid seda mõju hõlpsamalt leevendada.

Neljapäev, 8. juuli 2021

- M. arvestades, et pandeemia on süvendanud juba olemasolevat ebavõrdsust ja vaesust ning näidanud, kui olulised on Euroopa sotsiaalne mudel ja selle praegused sotsiaalsed turvavõrgud;
- N. arvestades, et Euroopas näitavad majandusprognosid ⁽²⁶⁾, ⁽²⁷⁾, et taastumine toimub eri kiirusel, see on ebaühtlane ja mittetäielik; arvestades, et vaktsiini kasutuselevõtt kiireneb, ning et esineb märkimisväärne oht, et riikide, sektorite ja ühiskonna erinevate segmentide vahel tekivad erisused ja süveneb ebavõrdsus, eelkõige noorte töötajate, naiste ja madala kvalifikatsiooniga töötajate seas;
- O. arvestades, et teatavates liikmesriikides esineb endiselt majanduse armistumise pikaajaline oht, ning et seepärast tuleks toetusmeetmete lõpetamist täiendada meetmetega, mis lihtsustaksid töökohtade loomist ja ümberjaotamist, eelkõige ümberõppeprogrammide kaudu, millele lisandub vajaduspõhine sissetulekutoetus;
- P. arvestades, et geopoliitilised ohud võivad mõjutada riigivõla jätkusuutlikkust;
- Q. arvestades, et kaalutusõigusel põhineva eelarvetoetuse suurus ja koosseis erines liikmesriikide lõikes, kusjuures esines selge positiivne seos eelarvepoliitilise manööverdamisruumi ja poliitiliste meetmete ulatuse vahel, mille tõttu oli reageerimine asümmeetriline, mis võib samuti põhjustada ohu, et siseturul tekivad ebavõrdsed tingimused, mis suurendab erisusi taastumiskiiruses veelgi enam;
- R. arvestades, et ELi kriisireageerimine ⁽²⁸⁾ on tugevdanud majandus- ja rahaliitu ning on seni suutnud luua usaldust ja kindlustunnet, pärssides finantsturgude volatiilsust; rõhutab sellega seoses ELi võlakirjade emiteerimise tähtsust;
- S. arvestades, et komisjon käivitas 2020. aastal majanduse juhtimise raamistiku tõhususe läbivaatamise üle avaliku arutelu, mis katkes COVID-19 pandeemia tõttu;
1. palub komisjonil käivitada uuesti avaliku arutelu majanduse juhtimise raamistiku läbivaatamise üle ning esitada läbivaatamise tulemusel põhjalikud ja tulevikku suunatud seadusandlikud ettepanekud; märgib, et majanduse juhtimise raamistiku läbivaatamine peatati pandeemia tõttu;

Majanduse kestlikule ja kaasavale taastamisele suunatud eelarvepoliitika

2. peab kiiduväärseks stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli kohaldamist, mida õigustab täielikult pandeemia majanduslik ja sotsiaalne mõju; märgib, et üldine vabastusklausel ei peata stabiilsuse ja kasvu pakti menetlusi, ning tunnistab, et see võimaldab komisjonil ja nõukogul rakendada pakti raames vajalikke poliitika kooskõlastamise meetmeid, tehes erandi tavapäraselt kohaldatavatest eelarvenõuetest; rõhutab, et üldine vabastusklausel on andnud liikmesriikidele võimaluse rakendada väga mahukaid kulu- ja tulumeetmeid, et minimeerida pandeemia majanduslikku ja sotsiaalset mõju, ning et eelarvetoetused tuleks järk-järgult lõpetada, toetamaks liikmesriikide jõupingutusi majanduse elavdamises ning tugevdada majanduslikku ja sotsiaalset vastupanuvõimet; võtab teadmiseks kehtiva majanduse juhtimise raamistiku paindlikkuse koordineeritud poliitilises reageerimises COVID-19 kriisile;
3. peab kiiduväärseks komisjoni 3. märtsi 2021. aasta teatist koos ettepanekutega üldise vabastusklausli lõpetamise või jätkuva kohaldamise kohta; märgib, et arvesse tuleks võtta majanduse olukorra üldist hinnangut, mis põhineb peamiselt kvantitatiivsetel kriteeriumidel; nõustub, et peamine kriteerium oleks majandustegevuse tase ELis või euroalal võrreldes kriisieelse tasemega; rõhutab sellega seoses siiski tervishoiualase, sotsiaalse ja majandusliku olukorra arenemise tähtsust kogu ELis ja euroala majanduse tähtsust; peab kiiduväärseks komisjoni teatist majanduspoliitika koordineerimise kohta, milles märgitakse, et stabiilsuse ja kasvu pakti üldist vabastusklauslit kohaldatakse jätkuvalt 2022. aastal ja et selle kohaldamine lõpetatakse eeldatavasti 2023. aastal;

⁽²⁶⁾ Komisjoni 2021. aasta kevadise majandusprognosi kohaselt langes ELis SKP 2020. aastal 6,1 % ning euroalal 6,6 %. Arvatakse, et SKP kasv taastub lühiajaliselt aeglaselt: ELis 2021. aastal 4,2 % ja 2022. aastal 4,4 % ning euroalal vastavalt 4,3 % ja 4,4 %.

⁽²⁷⁾ „World Economic Outlook: Managing Divergent Recoveries“ (Maailmajanduse arenguväljavaade: taastumisel esinevuste haldamine), IMF (aprill 2021).

⁽²⁸⁾ Eelkõige taastepaketi ja TERA vahendite kaudu.

Neljapäev, 8. juuli 2021

4. on seisukohal, et majanduse juhtimise raamistiku läbivaatamine toimub keerulistes oludes, nimelt on intressimäärad madalad, varasemad võlad enneolematud ning kõik toimub suure eelarve taastamise paketi raames, mis koosneb ELi võlast rahastatavatest toetustest ja laenudest;
5. on seisukohal, et ELi majanduse juhtimise paketi läbivaatamine on vajalik; nõustub Euroopa Eelarvenõukoguga, et eelistatavalt enne üldise vabastusklausli kohaldamise lõpetamist on oluline võtta selgelt suund läbivaadatud eelarveraamistikule;
6. on teadlik, et läbivaatamise alustamine pärast üldise vabastusklausli lõpetamist muudab selle keerulisemaks, vaidlustatavamaks ja lõhestavaks; on seega seisukohal, et enne, kui saab toimuda võimalik tagasipöördumine eelarvereglite juurde, tuleks kaaluda majanduse juhtimise raamistiku läbivaatamist;
7. märgib, et praeguses olukorras viiks kehtiva eelarveraamistiku kohaldamine, eelkõige kohandamiskavad, võla kiire vähendamiseni, mis võib õonestada majanduse taastumist ja nõrgestada liikmesriikide pühendumust reeglite järgimisele;
8. palub komisjonil esitada liikmesriikidel üldise vabastusklausli kohaldamise perioodil selged eelarvepoliitika suunised, mille eesmärk on saavutada ettevaatlik keskpika perioodi eelarvepositsioon ja tagada keskpikas perspektiivis eelarve jätkusuutlikkus; nõuab, et kui üldine vabastusklausel on lõpetatud ja läbivaadatud raamistik veel ei kehti, kasutatakse riigipõhiselt kogu käesolevas majanduse juhtimise raamistikus sätestatud paindlikkust, näiteks erakorralise sündmuse klauslit, et vältida eelarve enneaegset konsolideerimist ja vähendada pikaajaliste armide teket;
9. on seisukohal, et majandusnäitajaid ja kohandamiskavasid tuleb rakendada ettevaatlikult, ning nõuab seega, et vaadataks üles stabiilsuse ja kasvu pakti vademeekum ja käitumisjuhend; rõhutab, et eelarvesuunistes tuleks vältida protsükli kullutatust, edendada ülespoole suunatud lähenemist, tugevdada jätkusuutlikku, kaasavat, rohelist ja digitaalset taastumist, panustades Euroopa rohelisse kokkuleppesse ning kohaldades liikmesriikide eri olusid arvesse võttes Euroopa sotsiaalõiguste sammast, ja vähendada makromajanduslikku tasakaalustamatust;
10. on seisukohal, et taasterahastu „NextGenerationEU“ (NGEU) laenud tuleks kirjendada riigivõlana; palub, et kui komisjon ajakohastab stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamise suuniseid, käsitleks ta taasterahastu „NextGenerationEU“ laenudest rahastatud kulutusi samamoodi kui Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) kulutusi oma paindlikkust käsitleva teatise kontekstis;
11. nõuab jätkuvat ekspansiivset eelarvepoliitikat nii kauaks, kui see on vajalik, et toetada COVID-19 pandeemiat taastumist ning et juhtida murrangulisi muutusi, mis muudavad majanduse rohelisemaks, digitaalsemaks ja kaasavamaks, tagades samal ajal keskpikas perspektiivis eelarve jätkusuutlikkuse; hoiatab toetuse enneaegse lõpetamise eest ning nõustub komisjoni soovitusel, et eelarvepoliitika peaks jääma agiilseks ja et seda tuleks vastavalt vajadusele olukorra arengutest tulenevalt kohandada; on seisukohal, et majanduse elavnedes peaksid eelarvetoetusmeetmed muutuma sihipärasemaks; toetab poliitikat, mida kohandatakse olenevalt pandeemia olukorrast, teest majanduse taastumise suunas ja riikide individuaalsetest oludest;
12. palub komisjonil tagada, et liikmesriigid töötaksid kriisimeetmetest väljumiseks välja usaldusväärsed strateegiad, mõjutamata eelarvepoliitika tulevase arengusuundi;
13. märgib, et pandeemia tõttu võivad kapitali akumulatsioonile ja tööturule jääda pikaajalised armid, mis võivad majandust pidurdada; rõhutab, et taastumine on tõenäoliselt ebahütlane, ning et eelarvepoliitika peaks armide teket piirama ja vähendama ebavõrdsust, toetades neid majanduse ja ühiskonna segmente, kus erinevuste tekke oht on suurem;
14. palub liikmesriikidel kinnistada kvaliteetne eelarvetoetus usaldusväärsetes keskpika perspektiivi raamistikutes ning koostada tugevad keskpika perspektiivi eelarvepoliitika kavad, tagamaks, et kui ekspansiivseid eelarvepoliitika meetmeid on vaja, toetatakse neid kasvu ja kaasavuse meetmetega, ning palub tagada, et eelarvepoliitika oleks antitsükliiline, pidades silmas, et eelarvepoliitika erakorralised meetmed on ajutised, piiratud ja suunatud keskpikas perioodis eelarve

Neljapäev, 8. juuli 2021

jätksuutlikkuse tagamiseks; kutsub liikmesriike üles jälgima vajaduse korral eelarveriske, eelkõige tingimuslikke kohustusi; tuletab meelde, et oluline on jälgida jätkusuutlikkusega seotud eelarveriske; märgib, et sellised head avaliku sektori rahanduse juhtimise tavad suurendaks läbipaistvust ja vastutust;

15. peab kiiduväärseks ELi institutsioonide ja liikmesriikide koheseid ja kooskõlastatud majanduspoliitilisi meetmeid, mille eesmärk on vältida ettevõtete maksejõuetuse ja töötuse järsku suurenemist; soovib üldisemate toetusmeetmete järk-järgulist asendamist sihipärasemate kavadega, et vähendada ettevõtete stressi ja armistumise ohtu; soovib keskenduda avaliku sektori toetusmeetmetes ainult ettevõtetele, kes on ELi rohelise ja digitaalarengu tegevuskava valguses pikas perspektiivis elujõulised;

16. märgib, et eelarvepoliitiline hoiak liikmesriigi tasandil ning makromajanduslik raamistik on tihti toetanud protsüklilist eelarvepoliitikat nii headel kui ka halvematel aegadel, kuid et sellega ei ole teatud perioodidel loodud piisavat puhvrit ega kasutatud muul ajal eelarvepoliitilist manööverdamisruumi piisavalt ära; märgib lisaks, et esines positiivne seos liikmesriikide eelarvepoliitilise manööverdamisruumi ja nende võimekuse vahel eelarvepoliitiliste stiimulite pakette ilma sellega seotud laenukuludeta palju kiiremini kasutusele võtta, mis on aidanud leevendada pandeemia negatiivset sotsiaal-majanduslikku mõju;

17. rõhutab eelarvepoliitika tähtsust selles, et liikmesriigid oleksid võrdselt võimelised tagama ühelt poolt jätkusuutliku, rohelise, digitaalse ja kaasava taastumise ning teiselt poolt jätkusuutliku eelarvepoliitika ja riigivõlgade jätkusuutlikkuse pikemas perspektiivis;

18. on seisukohal, et Euroopa ühine eelarvepoliitika (NGEU) on taastumiseks hädavajalik; nõuab, et NGEU vahendeid kasutataks kiirelt ja tõhusalt, järgides samas täielikult kokkulepitud kriteeriume, millel on oluline roll jätkusuutliku ja kaasava majanduse taastumise toetamisel ning kogu ELis tootlikkuse ja investeringute suurendamisel;

Makromajandusliku õigusraamistiku läbivaatamine

19. rõhutab raha- ja eelarvepoliitika omavahelist vastastikust mõju, tunnustades samas täielikult Euroopa Keskpannga (EKP) volitusi, sõltumatust ja demokraatlikku legitimiimsust; võtab teadmiseks, et mõlema poliitika nõuetekohane ja vastutustundlik kujundamine on olnud edukas, aidates pakkuda vajalikku tuge COVID-19 pandeemia järgsele majandusele, kusjuures esimesega säilitati soodsad rahastamistingimused ja teisega toetati ettevõtteid, töötajaid ja inimesi, näidates, et see poliitika on kriisile reageerimiseks valmis; on seisukohal, et eelarvepoliitika enneagset peatamist tuleks vältida ka selleks, et mitte taastamiskava stiimulitele vastu töötada;

20. rõhutab, et rahapoliitika on viimaste aastate ja kriiside jooksul andnud stabiliseerimise kõige suurema panuse; märgib, et pandeemia põhjustatud kriisid on näidanud, et stabiliseerimist ei saa jätta ainult rahapoliitika hoolde ning et eelarvepoliitikal peaks olema selles suurem roll; hoiatab liiga paindliku rahapoliitilise hoiaku ja riigivõlga ülimadale kulude eest, kuigi praegused rahandustingimused on soodsad ja toetavad kriisis majanduse taastumist;

21. rõhutab, et riiklikul eelarvepoliitikal on koos liidu poliitikaga kliimamuutuste vastases üleilmases võitluses oluline roll Euroopa Liidu kohustuste täitmisel ja vastutuse võtmisel;

22. rõhutab, et esineb struktuurseid tegureid, näiteks vananemine, hoiuste suurenemine, madal inflatsioon, investeerimiskaldumus ja produktiivsuse langemine, mis võivad keskpikas kuni pikas perspektiivis tegelikke intressimäärasid madalana hoida; on seisukohal, et makromajanduspoliitika peaks tegelema kestva stagnatsiooni riski aluseks olevate teguritega, kasutades selleks jätkusuutliku kasvu ja tootlikkust suurendavaid, tasakaalustatud ja sotsiaalselt õiglaseid reforme; tuletab meelde, et kestvale stagnatsioonile on üldiselt muu hulgas iseloomulikud tööjõu vähenemine, väike nõudlus, liigne kokkuhoid ja madal investeringute tase;

23. rõhutab, et tuleb olla valmis negatiivsemateks stsenaariumiteks; märgib, et COVID-19 vapustuse mõju on suurendanud kokkuhoidu ja mõned investeerimisvalikud on edasi lükkunud; märgib, et kui piiranguid vähendatakse ja majandus taastub, võivad intressimäärad tõusta tänu kõrgematele inflatsiooniootustele; rõhutab avaliku ja erasektori investeringute toetamise tähtsust lisakapitali vabastamiseks, eriti ELi taastumise kontekstis; rõhutab, et majanduskasvu

Neljapäev, 8. juuli 2021

jaoks on lisaks investeeringute tasemele olulised ka investeerimisprogrammide koostamine, nende kvaliteet ja rakendamine; märgib, et viimase kriisi ajal kaotati märkimisväärselt investeeringuid, ja rõhutab majandusliku taastumise tähtsust investeeringute tasuvuse suurendamiseks;

24. on seisukohal, et nõuetekohane ja usaldusväärne majanduse juhtimise raamistik on vajalik eeldus jätkusuutliku eelarvepoliitika, võla ja eelarvepuudujäägi trajektooride loomiseks, tagades usaldusväärsed võla vähendamise võimalused, edendades pikaajalist jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu, tagades samal ajal soodsad rahastamistingimused, eriti pikas perspektiivis; on lisaks seisukohal, et raamistik peaks sisaldama elemente protsüklilise poliitika vältimiseks ja looma headel aegadel piisavalt puhvrit, et vajaduse korral täita lühiajalist makromajanduslikku stabiliseerimisfunktsiooni ning et tagada parem ja läbipaistvam juhtimine, mis omakorda paneb majanduse inimeste jaoks tööle;

Terviklik riigivõla jätkusuutlikkuse analüüs

25. märgib, et riigivõla tase on märkimisväärselt tõusnud, ulatudes peaaegu 102 %ni kogu euroala valitsemissektori võla suhtes SKPsse, kusjuures 2021. ja 2022. aastaks prognoositakse võla edasist kasvu ning mõnel liikmesriigil on juba märkimisväärne varasem võlg; märgib, et olud on Maastrichti kriteeriumite kehtestamisest muutunud; rõhutab seega, et majandusliku juhtimise raamistik tuleks praeguse majanduskeskkonna valguses läbi vaadata, tuginedes kehtivast raamistikust saadud kogemustele ja järgides täielikult aluslepinguid, ning et see peaks olema faktipõhine ja tulevikku suunatud;

26. on seisukohal, et liidu majandusliku juhtimise raamistik tuleb läbi vaadata, et muuta võlareeglid lihtsamaks ja parandada jõustatavust ning kavandada see selliselt, et see toetaks pikas perspektiivis majanduskasvu koos piisavate avaliku ja erasektori investeeringutega;

27. on seisukohal, et läbivaadatud majanduse juhtimise raamistikus tuleks käsitleda, kuidas tagada riigipõhine riigivõlgade vähendamise tempo, mis tagab eelarve pikaajalise jätkusuutlikkuse ning kestliku ja kaasava majanduskasvu; nõuab, et võlgadega seotud eesmärgid kajastaksid nõuetekohaselt uut tegelikku majandusolukorda ja riigipõhiseid probleeme;

28. on seisukohal, et Euroopa turvaline vara tõstaks finantsstabiilsust, parandaks rahapoliitika ülekandmist ning aitaks tugevdada euro rahvusvahelist rolli;

29. on teadlik sellest, et 2020. ja 2021. aasta väga suur eelarvepuudujääk ja SKP nominaalkadu kajastuvad valitsemissektori võla suhtes SKPsse;

30. tunnistab, et madala intressimääraga keskkond vähendab survet eelarvepoliitikale, vähendades riigivõla teenindamise kulusid; nõuab, et madalate intressimäärade, intressimäärade keskkonna võimaliku muutumise ja võimalike tulevaste rahapoliitiliste meetmete tagajärjesid võetaks keskpikas perspektiivis riigivõla jätkusuutlikkuse analüüsimisel nõuetekohaselt arvesse; märgib, et liikmesriikide riskipreemiad võivad suureneda, eriti nende riikide puhul, kus võlg on suur või suurenev, ning et see võib avaldada täiendavat survet nii eelarvepoliitikale kui ka majandusele;

31. rõhutab et võla teenindamise kulud jäävad lähitulevikus tõenäoliselt madalaks tänu pika tähtaja ja mõnikord negatiivse tootlusega võlakirjadega kaetud laenukoormuse suurele osakaalule ning et esmast puudujääki võivad tasakaalustada soodsad erisused intressimäärades; märgib, et võlgade teenindamise kulude praegune positiivne olukord võib suhteliselt kiiresti muutuda, samas kui riigivõlgade jätkusuutlik vähendamine võtab palju kauem aega; on seisukohal, et madalate võla teenindamise kulude eelis on võimalus säilitada ja vähendada järk-järgult kõrget võlataset jätkusuutlikule tasemele, et suurendada potentsiaalset majanduskasvu ja majanduse vastupidavust;

32. rõhutab, et liikmesriikide ebaühtlase kasvumäära taga peituvad struktuursed probleemid; on seisukohal, et majanduskasv ei ole ainus eesmärk, kuna inimeste heaks töötava majanduse loomine ning roheline kokkuleppe ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamine nõuab sihipärast poliitilist toetust, sealhulgas eelarvealaseid jõupingutusi;

Neljapäev, 8. juuli 2021

33. tuletab reformidele lisaks meelde, et olulised on majanduskasvu soodustav poliitika ning jätkusuutlikud erasektori ja avaliku sektori investeeringud, mille eesmärk on suurendada kasvupotentsiaali ja saavutada ELi eesmärgid, milles keskendutakse rohe- ja digipöördele ning kasvupotentsiaali, konkurentsivõime ja produktiivsuse tõstmisele ja ühtse turu edendamisele; kordab, et tulevikku suunatud investeeringutel ja kulutustel on keskpikas ja pikas perspektiivis võla jätkusuutlikkusele positiivne mõju; kutsub liikmesriike üles jätkama jätkusuutlikku eelarvepoliitikat, säilitades samal ajal riiklikult rahastatavad ja majanduskasvu toetavad riiklikud investeeringud;

34. kutsub komisjoni üles jätkama terviklikku ja läbipaistvat riigivõlgade jätkusuutlikkuse analüüsi, et toetada poliitikakujundajate otsust kehtestada sobiv riigipõhine, selge ja läbipaistev kohandamiskava; rõhutab uuenduslike vahendite ja tehnika kasutamist, nagu stressitestid ja stohhastiline analüüs, et kajastada paremini riske, mis mõjutavad valitsemissektori võladünaamikat ja avaliku sektori kulutuste kvaliteeti (näiteks intressi ja majanduskasvu erinevused, võlakoosseis, demograafiline olukord ja jätkusuutlikkus);

ELi eelarvepoliitika kooskõlastamise raamistik

35. kutsub komisjoni üles mõtlema läbivaatamise protsessi käigus eelarvepoliitika rolli üle Euroopa majanduses, et kõrvaldada puudused, mis leiti ELi eelarveraamistikust juba enne puhangut⁽²⁹⁾ ning arvestades samuti pandeemia tagajärgi;

36. kutsub komisjoni üles hindama, kuidas edendada eelarvelist jätkusuutlikkust ja antitsüklilisi reegleid, ning kaaluma raamistiku lihtsustamist ja komisjoni autonoomia edendamist reeglite jõustamisel usaldusväärsemas raamistikus, kus isevastutus oleks suurem; nõuab lisaks täpselt määratletud ja läbipaistvalt käivitatud paindlikkuse mehhanismide kasutamist alati, kui see on suurema tõhususe ja usaldusvääruse tagamise kaudu hästi põhjendatud; rõhutab, kui oluline on raamistik, milles tagatakse eelarvepoliitika kooskõlastamine, võetakse arvesse muutusi majanduses ja rahastamistingimustes ning liikmesriikide eripära ja poliitilisi eesmärke; on samuti seisukohal, et ELi eelarvepoliitika kooskõlastamise raamistikuga tuleks võimaldada ELis pikas perspektiivis jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu edendamist, säilitades samas kaitsemeetmed võla jätkusuutlikkusega seotud riskide osas;

37. võtab teadmiseks Euroopa Eelarvenõukogu ettepaneku, et ELi eelarveraamistik tuleks ehitada uuesti üles kolmele põhimõttele: i) võla ülemmäär – võla suhte künnis ja riigipõhine võla vähendamise kava selle saavutamiseks, ii) ühine eelarvetulemuste näitaja – kulureegel riikidele, mille valitsemissektori võlg ületab võlasuhte künnise, ning iii) üldine vabastusklausel, mida toetab sõltumatul analüüsil ja nõuannetel põhinev arvamus;

38. juhib tähelepanu vajadusele realistliku ja läbipaistva riigipõhise võlgade kohandamiskava järele, et paremini riikide tegelikkust paremini arvesse võtta ja kajastada liikmesriikide võla jätkusuutlikkuse taset;

39. on seisukohal, et vastavalt Euroopa Eelarvenõukogu ettepanekule⁽³⁰⁾ kehtestada kulureegel, millega sätestatakse avaliku sektori nominaalkulude ülemmäär, kui riigi valitsemissektori võlg ületab teatava künnise, võib aidata luua ELis läbipaistvamad eelarveeeglid; on seisukohal, et kulude ülemmäär kasvukiirus sõltub eeldatavast potentsiaalsest majanduskasvust, oodatavast inflatsioonist ja sellest, kui kaugel ollakse võla ülemmäärast; märgib, et võla teenindamise kulud ja töötushüvitiste maksed (muutumatu määraga) on välistatud ja kulude kasvu korrigeeritakse valitsemissektori tulude (s.o otseste ja kaudsete maksumäärade) suvakohaste muutuste mõjuga;

⁽²⁹⁾ Euroopa Eelarvenõukogu (2018), 2018. aasta aruanne, september; Euroopa Eelarvenõukogu (2020), 2020. aasta aruanne, september.

⁽³⁰⁾ 3–5 aastaks kehtestatud ülemmäär, mis sõltub eeldatavast potentsiaalsest majanduskasvust, oodatavast inflatsioonist ja sellest, kui kaugel ollakse võla ülemmäärast.

Neljapäev, 8. juuli 2021

40. märgib, et riigipõhine tee koos liikmesriikide isevastutusega tugevdab usaldusväarsust ja tõhustab liikmesriikide reeglite kinnipidamist; märgib lisaks, et riigipõhine kava peaks tuginema läbipaistvale ja terviklikule majandusanalüüsile ning liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni vahelisele arutelule Euroopa poolaasta raames, mille käigus võiks vajaduse korral ette näha konsulteerimise Euroopa Eelarvenõukogu ja riiklike sõltumatute eelarveasutustega;

41. rõhutab, et kulureeglitesse on integreeritud automaatsed stabilisaatorid⁽³¹⁾; märgib, et kulureeglid on osutunud tõhusamaks kui eelarvepoliitika protsüklilise kallutatuse vähendamine⁽³²⁾; rõhutab kasvava ebakindluse valguses automaatsete stabilisaatorite tähtsust; võtab lisaks teadmiseks Euroopa Eelarvenõukogu soovitus luua hüvituskonto, kuhu kogutakse kõrvalekalded kavandatud esmaste netokulude kasvust;

42. juhib tähelepanu asjaolule, et majanduse juhtimise raamistiku keskmes olevad mõõdikud peavad olema poliitikakujundajate poolt hõlpsasti jälgitavad ja kontrollitavad, et suurendada läbipaistvust ja arusaadavust nii poliitikakujundajate kui ka avalikkuse jaoks; märgib, et sellised mõisted nagu SKP lõhe analüüs ei vasta nendele tingimustele; rõhutab, et kriisijärgsel perioodil on SKP lõhega kaasnev ebakindlus veel suurem kui varem; arvab, et kuigi potentsiaalset majanduskasvu ei ole võimalik jälgida ja seda tuleb hinnata, korrigeeritakse seda väiksema tõenäosusega kui SKP lõhet;

43. teeb kooskõlas Euroopa Eelarvenõukogu seisukohaga ettepaneku, et komisjon soovitaks ettenägematute majandussuundumuste korral üldist vabastusklauslit ning et nõukogu teeks selle üle otsuse ning et seda saaks toetada sõltumatu ja täpselt määratletud majandusanalüüsiga, et vähendada keerukust ja säilitada suutlikkus tegutseda ettenägematute asjaolude korral; rõhutab siiski, et kui kaasatakse sõltumatu asutus, tuleb täiendavalt selgitada sõltumatu asutuse ülesehitust, et tagada reeglite üle otsustamisel objektiivsus, mis tagaks asutuse sõltumatuse ja selle, et protsessis ei esine viivitusi;

44. rõhutab, et kui avaliku sektori rahandus satub surve alla, kiputakse valitsuse investeeringuid vähendada; märgib, et praegused majanduslikud, sotsiaalsed ja keskkonnaprobleemid ELis vajavad sihipäraseid jõupingutusi, mis on seotud eeskätt sotsiaalse vastupidavuse, kliimamuutuste ja digiüleminekul; rõhutab ELi majanduse juhtimise raamistiku tähtsust, et valitsustel oleks võimalik kaitsta riiklikke investeeringuid võlgade jätkusuutlikkust ohustamata; rõhutab, et riigi rahanduse kvaliteedi parandamiseks tuleb teha täiendavaid jõupingutusi; nõuab, et läbivaadatud raamistikus pöörataks suuremat tähelepanu valitsemissektori võla kvaliteedile; rõhutab, et riigi rahanduse kvaliteet parandab riigi pikaajalise võla jätkusuutlikkust ja suurendab pikaajalist kasvupotentsiaali;

45. rõhutab Euroopa Eelarvenõukogu seisukohta, et mõned selgelt piiritletud jätkusuutlikku kasvu soodustavad kulud jäetakse esmaste netokulude kasvu ülemmäära alt välja;

46. rõhutab, et valitsuste tulud moodustavad olulise osa riigi rahanduse jätkusuutlikkusest ja nende stabiilsus võib aidata tagada usaldusväärse strateegia riigivõla vähendamiseks; kutsub liikmesriike üles rakendama meetmeid, et jätkata võitlemist maksupettuse, maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise ning rahapesu vastu; kordab, et liikmesriikide tõhusad meetmed selles valdkonnas suurendavad usaldust riigi rahanduse juhtimise vastu; märgib, et tuleb tagada vastutustundlik kulupoliitika, et vältida survet maksude tõstmiseks;

47. märgib, et Euroopa Eelarvenõukogu on jõuliselt pooldanud Euroopa tasandil ühise fiskaalvõimekuse loomist, mis looks stiimulid ELi eelarvereeglite paremaks järgimiseks; märgib lisaks, et seda arvamust on jaganud ka teised institutsioonid, nagu IMF ja EKP;

⁽³¹⁾ Euroopa Eelarvenõukogu hinnang ELi eelarvereeglitele peatähelepanuga esimese ja teise majanduse juhtimise paketi õigusaktidele: esmaste netokulude ülemmäära on sisse ehitatud automaatne stabilisaator: kui tegelik toodang kasvab aeglasemalt kui potentsiaalse toodangu suundumus, ületab esmaste netokulude kasv viimast, samal ajal kui kulude ja SKP suhte kasv aitab majandust stabiliseerida; kõik on vastupidi, kui tegelik SKP kasvab suundumusest kiiremini ning netokulude osakaal SKPs langeb.

⁽³²⁾ Manescu, C., Bova, E. (2021), „Effectiveness of national expenditure rules: Evidence from EU member states“ (Riiklike kulureeglite tõhusus: tõendusmaterjal ELi liikmesriikidest).

Neljapäev, 8. juuli 2021

48. peab kiiduväärseks NGEU ja TERA algatusi; rõhutab, et NGEUd rahastatakse ELi eelarvest tagatud võlakirjade emiteerimisega; rõhutab, et ELi emiteeritavad võlakirjad⁽³³⁾ tagavad Euroopa kvaliteetsete varade uue pakkumise; kutsub komisjoni üles täielikult kasutama taastepaketi ja TERA rahastu potentsiaali liikmesriikide vahelise lähenemise suurendamiseks, ELi poliitika edendamiseks ja selle haavatavuse vähendamiseks majandusšokkide suhtes; märgib, et kehtivad NGEU ja TERA rahastud on kavandatud ajutistena, ning rõhutab, et NGEU ja TERA võlakirjade kaudu tekkiva võla läbipaistev tagasimaksmise kava on oluline;

Makromajandusliku tasakaalustamatuse jälgimine

49. rõhutab, et makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlus on oluline, et tuvastada ja ennetada makromajanduslikku tasakaalustamatust ELis ja sellega tegeleda; võtab teadmiseks Euroopa Kontrollikoja järeldused⁽³⁴⁾, et kuigi makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse rakendamise mehhanism on üldiselt hästi kavandatud, ei ole selle potentsiaali täielikult ära kasutatud, et tagada tasakaalustamatuse tõhus ennetamine ja korrigeerimine; märgib lisaks, et tasakaalustamatusega liikmesriikide liigitamisel puudub läbipaistvus, üldsus ei ole menetlusest ja selle tagajärgedest teadlik ning soovitud ei edenda piisaval määral tasakaalustamatuse kõrvaldamiseks poliitiliste meetmete rakendamist, eriti euroalal;

50. nõuab, et häiremehhanismi aruannet kasutatakse tõhusamalt ära, võttes arvesse komisjoni viimast makromajandusliku tasakaalustamise menetluse tulemustabeli tehnilist läbivaatamist, ning tunneb heameelt aruande aluseks oleva üksikasjaliku ja põhjaliku analüüsi üle; nõuab, et makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse tulemustabelis tuleks keskenduda sisukatele näitajatele ja künnistele, mis määratlevad euroala tasakaalustamatused selgemini, ja neid ühtlustada, ning et tulemustabel peaks olema andmepõhine ja läbipaistev; tuletab meelde, et riigipõhised soovitud on liikmesriikidele mõeldud tulevikku suunatud juhised; on seisukohal, et tuleb saavutada oluliste soovitud parem täitmine ning makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seotud riigipõhistes soovitud tuleks keskenduda poliitikameetmetele, millel võib olla tasakaalustamatusele otsene mõju ja mis on vajaduse korral euroala soovitudest kooskõlas;

51. on seisukohal, et selgus ja järjepidevus makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse ning stabiilsuse ja kasvu pakti vastastikuse mõju osas on otsustava tähtsusega, et tagada nendes seatud eesmärkide saavutamise;

52. toetab sellega seoses Euroopa Eelarvenõukogu ettepanekuid võtta ülalnimetatud kulureegli kindlaksmääramisel arvesse makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse kaalutlusi, mille kohaselt vastastikuse kokkuleppe alusel kehtiks suure jooksevkonto puudujäägiga riikidele madalam kulueesmärkide ülemmäär, samas kui liigse välise ülejäägiga riikidele kehtiks kõrgem kulude kasvu ülemmäär;

53. nõuab makrotasandi usaldatavusnõuete täitmise asutuste suuremat kaasamist, et makromajanduslikku tasakaalustamatust makrotasandi usaldatavusnõuete seisukohast paremini tuvastada, ning riiklikke tootlikkuse nõukogude suuremat kaasamist, et suurendada ühtset arusaama makromajanduslikest arengutest makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse protsessis;

Juhtimine

54. rõhutab ELi institutsioonilise raamistiku ja ühenduse meetodi tähtsust reeglite kehtestamisel ja jõustamisel ning tugeva poliitilise vastutuse ja legitiimsuse kaitsmisel ja suurendamisel ning rõhutab, et nõrk poliitiline isevastutus või aruandluskohustus riiklikul tasandil võimendab reeglite eiramist;

55. rõhutab vajadust tugevdada majandusjuhtimise raamistiku demokraatlikku legitiimsust, aruandekohustust ja kontrolli; usub, et isevastutuse suurendamiseks tuleb kohustused määrata otsuste tegemise või elluviimise tasandil ning riikide parlamendid peavad kontrollima riikide valitsusi ja Euroopa Parlament Euroopa täitevorganeid; tõstab seetõttu esile institutsioonide rolli, ja rõhutab, kui oluline on tagada ELi majanduse juhtimise raamistiku rakendamisel eri institutsioonide vastutusalade vahel sobiv tasakaal;

⁽³³⁾ NGEU ja TERA võlakirjad.

⁽³⁴⁾ Eriaruanne nr 03/2018: makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse audit, Euroopa Kontrollikoda.

Neljapäev, 8. juuli 2021

56. tuletab meelde, et Euroopa poolaasta on väljakujunenud raamistik eelarve-, majandus-, sotsiaal- ja tööhõivepoliitika koordineerimiseks kogu Euroopa Liidus; toetab ELi pikaajalisi eesmärke – jätkusuutlikku kasvu, jätkusuutlikku riigi rahandust ja ülespoole suunatud lähenemist; märgib, et poolaastat on selle loomisest saadik laiendatud, et see hõlmaks muu hulgas finantssektori ja maksustamisega seotud küsimusi ning kestliku arengu eesmärke; märgib, et majandusliku ja sotsiaalse vastupanuvõime edasiseks tugevdamiseks peab EL järgima Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtteid; tuletab meelde, et jätkusuutliku majanduskasvu edendamine tähendab eelarvepoliitika edendamist, mille eesmärk on saavutada ettevaatlik keskpika perioodi eelarvepositsioon ja tagada eelarve jätkusuutlikkus keskpikas perspektiivis, edendada sotsiaalselt õiglaseid struktuurireforme, suurendada investeeeringuid kasvupotentsiaali suurendamiseks ja toetada kaasavat üleminekut jätkusuutlikule ja digitaalsele majandusele; rõhutab tööhõive- ja sotsiaalministrite ning rahandusministrite tihedama koostöö tähtsust poliitika koordineerimisel, eriti euroalal; märgib, et Euroopa poolaasta kontseptsioon võeti kasutusele määrusega (EL) nr 1175/2011, mis on osa ELi majanduse juhtimise raamistiku läbivaatamisest, ning et teretulnud on komisjoni ettepanekud poolaasta protsessi parandamiseks;

57. osutab isevastutuse puudumisele kui ühele Euroopa poolaasta peamisele nõrkusele; märgib, et raamistik peab sisaldama ELi tasandil pikaajaliste eesmärkide ja juhiste kogumit, mis kooskõlastavad poliitilisi valikuid, kajastades nõuetekohaselt riiklike vajadusi ja prioriteete, mida toetab avatud ja kaasav poliitikadialoog ELi ning riiklike institutsioonide ja sidusrühmade vahel; usub, et taaste- ja vastupidavusrahastu juhtimisstruktuurist saadud kogemused pakuvad suurepäraselt võimalust, mida saab kasutada riikliku isevastutuse, ELi strateegiliste eesmärkide edendamise, jätkusuutliku majanduskasvu ja riigipõhiste soovitude valdkonnas;

58. nõuab Euroopa Parlamendi asjakohast kaasamist Euroopa poolaasta protsessi; rõhutab täieliku arutelu tähtsust üldeesmärkide ja juhiste määramisel;

59. tuletab meelde, et parema õigusloome kokkuleppes korratakse, et Euroopa Parlament ja nõukogu kui kaaseadusandjad peavad teostama oma volitusi võrdsetel alustel ning et seetõttu peab komisjon neid võrdset kohtlema, ning rõhutab liikmesriikide parlamentide rolli ja vastutust; märgib, et ELi toimimise lepingu artiklite 121 ja 126 kohaselt ei saa Euroopa Parlament kontrollida ega muuta nõukogu Euroopa poolaasta raames vastu võetud soovitusi;

60. nõuab ELi ja riiklikul tasandil rangemat demokraatlikku kontrolli, et panna riikide valitsused vastutama; rõhutab, et tugevam riiklik poliitiline isevastutus või aruandekohustus toob kaasa suurema õiguskõlakuse; nõuab parlamentidevahelise koostöö edasiarendamist, sh fiskaalkokkuleppe artiklis 13 ette nähtud konverentsi, et võimaldada vajaduse korral sisulisi ja õigeaegseid arutelusid;

61. tunnistab, kui oluline on ELi makromajanduslik dialoog, et tugevdada isevastutust ja edendada poliitika kooskõlastamist, ning nõuab seega nende hoogustamist, pidades sel eesmärgil dialoogi euroala ja riigi tasandil valitsuste, tööandjate liitude ja ametiühingute esindajatega, ning kavandada mõlemal tasandil teabevahetust keskpankadega;

62. tuletab meelde, et kooskõlas õigusaktidega võib Euroopa Parlamendi pädev komisjon kutsuda ametisoleva eesistuja, komisjoni ja vajaduse korral Euroopa Ülemkogu eesistuja või eurorühma esimehe esinema asjaomase komisjoni ette, samuti tohib sinna kutsuda liikmesriike, kelle suhtes kohaldatakse majandusjuhtimise erimenetlust;

63. rõhutab Euroopa sotsiaalõiguste samba ja keskkonnaeesmärkide rakendamise tähtsust kooskõlas ELi kliima-, keskkonna- ja kestliku arengu kohustustega; kutsub komisjoni ja Euroopa Ülemkogu tungivalt üles võtma neid kohustusi liidu majanduse juhtimisel arvesse; nõuab, et Euroopa sotsiaalõiguste samba tulemustabelit võetaks täielikult arvesse liikmesriikide tulemuslikkuse jälgimisel seoses Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtetega; võtab teadmiseks komisjoni algatuse kinnitada, et muudetud sotsiaalnäitajate tulemustabel on osa Euroopa poolaasta raames poliitika kooskõlastamise raamistikust; võtab teadmiseks, et ELi juhid pidasid kiiduväärseks Euroopa sotsiaalpartnerite ühist ettepanekut alternatiivsete näitajate paketi kohta, et mõõta majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnaalast arengut, täiendades SKPd kui kaasava ja jätkusuutliku kasvu heaolumeedet; nõuab, et tulemustabeleid kajastataks poliitilistes soovitudes paremini;

Neljapäev, 8. juuli 2021

64. on seisukohal, et riikliku eelarvepoliitika vastavusseviimine Pariisi kokkuleppe kohaselt võetud ELi kohustustega peaks olema prioriteet ning et 2020. aasta kestliku majanduskasvu strateegias määratletud konkurentsivõimelise jätkusuutlikkuse kontseptsioon ja selle neli telge peaksid jätkuvalt olema ELi pikaajalise kasvustrateegia üldprioriteetid vastavalt Euroopa roheline kokkuleppele; märgib, et kliima ohustab liikmesriikide eelarvepoliitika jätkusuutlikkust realselt ja tõsiselt;
65. nõustub kontrollikojaga, et Euroopa poolaasta riigipõhiseid soovitusi tuleb paremini kavandada ja rakendada⁽³⁵⁾; soovib suunata poliitikasoovitused paremini lühiajalistele ja pikaajalistele riigipõhiste poliitilistele eesmärkidele;
66. peab kiiduväärseks olulisi edasimineku rollis, mida sõltumatud eelarveasutused riigi eelarveprotsessis täidavad, suurendades eelarvepoliitika läbipaistvust ja vastutust nii seire kui ka sõltumatu analüüsi kaudu; kutsub liikmesriike üles tagama, et sõltumatud eelarveasutused vastaksid tingimustele oma volituste ja ülesannete täitmiseks, ning rõhutab, kui oluline on tagada nende institutsioonide vastutus Euroopa Parlamendi ja vajaduse korral riikide parlamentide ees;
67. rõhutab, et parema jõustamise tagamiseks peaks iga liikmesriik püüdma majanduspoliitiliste soovitude korral tugeva iverastutuse suunas ning et sellega seoses tuleks otsida sobivat tasakaalu vastastikuse toetuse, vastastikuse surve, stiimulite ja takistavate tegurite vahel;
68. kiidab heaks institutsioonidevaheliste kokkulepete sõlmimise Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel uute omavahendite kasutuselevõtmise tegevuskava kohta;
69. kutsub komisjoni üles täiendavalt mõtlema makromajanduslike kohandamisprogrammide kavandamise ja rakendamise üle, eriti vajadusele suurendada otsustusprotsessi läbipaistvust, iverastutust ja demokraatlikku vastutust, kaasates nõuetekohaselt sidusrühmasid ja Euroopa Parlamenti; tuletab sellega seoses komisjonile ja nõukogule meelde oma täiskogu istungjärgul võetud seisukohta määruse (EL) nr 472/2013 suhtes;
70. märgib, et makromajanduslikust kohandamisprogrammist lahkuvad liikmesriigid on ka Euroopa poolaastal tugevama järelevalve all ning vajaduse korral saab koostada põhjalikud analüüsid;
71. tuletab meelde, et eurorühm ja euroala tippkohtumine on majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu (ECOFIN) raames toimuvad mitteametlikud arutelufoorumid; kutsub liikmesriike üles tegutsema ühenduse raamistikus, tagades Euroopa Parlamendi rolli kaasendusandjana ja tema õiguse demokraatlikule järelevalvele;
72. nõuab, et eurorühma suhtes kohaldataks kodukorda, mis suurendab otsuste tegemise läbipaistvust ja demokraatlikku vastutust; nõuab eurorühma ja Euroopa Parlamendi vahel vastastikuse mõistmise loomist selle osas, kuidas neid eesmärke kõige paremini saavutada; rõhutab selliste mehhanismide tähtsust, mis võimaldavad euroalavälistel riikidel vajaduse korral arutelu osaleda;
73. rõhutab, et ELi majanduse juhtimise otsustusraamistiku suhtes tuleks kohaldada ühenduse meetodit;
74. rõhutab, kui tähtis on kodanike, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja sotsiaalpartnerite ning mitmete Euroopa, riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi sidusrühmadega majanduse juhtimise üle peetav arutelu Euroopa tuleviku konverentsi raames; märgib sellega seoses, et Euroopa tuleviku konverents võib olla foorum, kus kaaluda suurenenud demokraatlikku legitiimsust, kaasates Euroopa Parlamenti rohkem ning pakkudes avalikku ja demokraatlikku foorumit ELi ühiste majanduspoliitika kooskõlastamise reeglite määratlemiseks ja jõustamiseks;

o

o o

75. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsiooni nõukogule, komisjonile, eurorühmale, Regioonide Komiteele, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽³⁵⁾ Euroopa Kontrollikoda.